

Oponentský posudek

Jméno diplomantky	Zuzana Dorážková
Téma práce:	Určování mateřství
Rozsah práce:	126 836 znaků
Datum odevzdání práce:	15. 06. 2023 (datum odevzdání elektronické podoby) 15. 06. 2023 (datum odevzdání tištěné podoby)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Moderní technologie v medicíně představují rychle se rozvíjející obor s dopadem na celou společnost. S příchodem nových technických pokroků je však vždy nezbytné řešit i otázky spojené s právní odpovědností spojenou s novými technologiemi. Pokroky lékařské vědy ohledně surrogátního mateřství nebyly v českém právu ještě dostatečně vyhodnoceny, a to ani doktrinárně ani judikatorně. Téma je rovněž inspirativní i pro možnou budoucí českou právní úpravu.

Téma lze s ohledem na tyto okolnosti hodnotit jako aktuální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je náročné z hlediska znalostí příslušných ustanovení občanského zákoníku. S tímto souvisí i nezbytná znalosti judikatury českých soudů. Toto platí o to více z toho důvodu, že si autorka vytkla za cíl požádat soudy o relevantní soudní rozhodnutí z oblasti určování či popírání mateřství.

S ohledem a cíle práce se autorka musí vyhnout jen prostému popisu právní úpravy či judikatury, ale skutečně i identifikovat problémová, nejasná, nedostatečná či sporná místa právní úpravy a případně i vyjádřit vlastní stanovisko a názor, jak problémovou právní úpravu změnit či upravit.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna do osmi kapitol, k tomu je potřeba přičíst úvod. Strukturu práce považuji za vyhovující. Počet kapitol je vyhovující. Přiměřeně obsahově i rozsahem je obsah celé práce mezi jednotlivé kapitoly rozdělen.

4. Vyjádření k práci

Autorka si vytkla jako cíl „v základních rysech definovat a posoudit právní skutečnosti přímo či nepřímo související s určováním mateřství“ (str. 1). Mám za to, že práce představuje poměrně kvalitní zpracování dané problematiky a rovněž i poukazuje na sporné nebo nejasné body. V práci je poukázáno na zahraniční právní úpravy, byť práce se zahraničními prameny a judikaturou mohla být s ohledem na velmi „mezinárodní“ rozměr dané problematiky rozsáhlejší.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Mám za to, že autorka vytčený cíl práce splnila. Poukázala na sporné otázky (právně i filozoficky), vyjádřila vlastní názory a i navrhla vlastní právní úpravu.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka pracovala samostatně. Nemám pochyb o tom, že práce je samostatným autorčiným dílem.
Logická stavba práce	Práce je logicky vystavěna od obecního ke zvláštnímu. Je třeba vyzdvihnout, že autorka ve velké části práce skutečně metodou analýzy a syntézy představuje vlastní stanoviska a poukazuje na právní řešení, která nejsou přijímána zcela jednoatně.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka v dostatečné míře pracuje s českými zdroji. Práce se zahraničními zdroji mohla být s ohledem na velmi „mezinárodní“ rozměr dané problematiky rozsáhlejší.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza je provedena dostatečně, když autorka poukázala na relevantní právní úpravu a i judikaturu. Je třeba vyzdvihnout snahu o formulaci vlastního znění právních předpisů s odůvodněním („důvodovou zprávou“).
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Velikost textu i grafická úprava je obvyklá.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je z hlediska jazykové a stylistické na dobré úrovni. V práci se až na výjimky nevyskytují pravopisné chyby či překlepy.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Připomínky:

Na několika místech se autorka dopouští určitých nepřesností:

Na str. 5 uvádí, že ABGB byl „platný za Rakouska-Uherska“. Tento právní předpis však ještě Rakousko – Uhersko předchází.

Na též straně autorka poněkud nešťastně uvádí, že zákonné „ustanovení tvrdí“.

Autorka na řadě míst začíná větu v rozporu s typografickými pravidly znakem "§" (např. str. 12 a 49).

Tvrzení, že Ústava z roku 1948, která je obecně vnímá jako jeden z prvních předpisů nastupující komunistické diktatury po komunistickém převratu v únoru 1948 „zrovnoprávnila manželské a nemanželské děti“, není zcela přesné.

Autorka rovněž nezarovнала poznámky pod čarou do bloku.

Otázky k obhajobě:

- Bylo by s ohledem na mezinárodní závazky České republiky přípustné přijmout právní úpravu, dle které by o asistovanou reprodukci mohla požádat i jen jedna fyzická osoba (ať již za použití vlastních buněk či buněk třetích osob)?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji práci k obhajobě
Navržený klasifikační stupeň	1

V Praze dne 24. 08. 2023

JUDr. Michael Zvára, Ph.D., LL.M.
oponent